

Politikk og misjon

A673

Takk til Tor Wennesland for tankevekkende artikkel om u-hjelp og misjon i Vårt Land 06.07.1983. Siden artikkelen har direkte adresse til Santalmisjonen, vil jeg komme med noen kommentarer.

Wennesland skriver: «I realiteten er nå misjonsselskapene tvunget til å ta stilling til hva slags politisk system og utvikling de ønsker å støtte i de landene de arbeider. Nødvendigheten av dette bekreftes når generalsekretær Seierstad ifølge Vårt Land 23.06. hevder at noe av bakgrunnen for evalueringsteamets kritiske rapport kan bunne i forskjellige syn på samfunnet hos misjonærer og det man gir uttrykk for i rapporten.»

Min kommentar gjaldt evalueringstrupens påstand om at misjonærene mangler innsikt i sosiale og kulturelle spørsmål. Vi innrømmer gjerne at våre kunnskaper og forståelse kan bli bedre. Det er en av grunnene til t vi nå bygger Gå Ut Senteret i Hurdal. Samtidig er det rett å peke på at flere av misjonærene er kritiske til gruppens analyse av den sosiale og kulturelle virkelighet i Ecuador. Det er for lett-vint å avfeie denne meningsforskjell med uvitenhet eller naivitet hos misjonærene.

Gruppen skal ha ros for å ha klargjort sitt eget ståsted. Fatigdom og underutvikling betraktes som et resultat av sosiale, politiske og kulturelle forhold. Selv enkeltmenneskets holdninger tegnes som resultatet av de onde strukturer.

Rapporten anklager misjonærene for å være ensidig opptatt av den enkeltes frelse og personlighetsforandring. Det sies at vi, i likhet med andre evangeliske, legger vekt på individualisme, konkurranse, kapitalisme, demokratisk liberalisme og anti-kommunisme. Vi er klar over at forkynnelsen skjer i en politisk

og sosial virkelighet, men vi vil ikke vedkjenne oss plasseringen av Santalmisjonen i det svart/hvitt-bilde rapporten tegner. Med rette pekes det på at konservative evangeliske — bevisst eller ubevisst — lar seg utnytte av den politiske høyreside. Rapporten har ingen kritiske merknader rettet mot venstresidens forsøk på å politisere det kristne budskap.

Av gen. sekr. Gunnleik Seierstad

Når det gjelder misjonærenes forkynnelse, må den måles på Guds Ord. Dersom Bibelens budskap får lyde i sin helhet, vil det ikke virke som opium for folket, men få sterke virkninger også på samfunnsplanet. Her er det viktig at den enkelte ikke lar sine medbrakte kulturelle og politiske forestillinger dominere. Konservative misjonærer vil ofte oppleve at deres nasjonale venner blir politisk aktive på venstresiden. Andre, med røtter i den politiske venstreside her hjemme, vil finne at mange nasjonale troende ikke deler deres samfunnssyn. I begge tilfelle må misjonærene respektere de nasjonale. Vi skal bare være glad for at visumbestemmelsene setter en stopper for enkelte misjonærer virkelyst på dette felt.

Rapporten går sterkt inn for at vi skal samarbeide med katolske prester som er preget av frigjøringsteologi. Disse har ingen skrupler når det gjelder bruken av preketolen. Mens kirken for endel år siden oppfordret til å stemme konservativt, får menigheten i dag beskjed om å velge partier på ytterste venstre fløy. Og nåde den som velger et parti som bare ligger halvveis til venstre!

Denne politiske virksomhe-

ten er blitt et så påtrengende problem at den katolske bispekonferansen i Puebla for tre år siden uttalte: «En må merke seg risikoen for ideologisering som den teologiske tenkning utsetter seg for når den tar utgangspunkt i en praksis som bygger på marxistisk analyse. Konsekvensene av dette er en total politisering av den kristne eksistens, at troens språk oppløses i samfunnsvitenskapenes, og at den vertikale (transendentale) dimensjon i det kristne frelsesbudskap forsvinner.»

Det er denne grøften frigjøringsteologene i Canar etter manges mening har falt i. Hverken uvitenhet eller politisk holdning behøver derfor å være årsaken til den meningsforskjell som oppstod mellom misjonærene og evalueringsteamet. Her er det også spørsmål om teologi.

Vi vil sterkt beklage det dersom NORAD skulle godta samtlige av evalueringsteamets anbefalinger og ukritisk bruker økonomisk press for å få misjonen til å plassere seg politisk og sosialt «riktig» i det svart/hvitt-bilde rapporten tegner.

Derimot skal vi gjerne være med på en grundigere drøftning av det vi formidler både bevisst og ubevisst. Samarbeid med græsrotbevegelser ser vi klart verdien av. De har også fått rikelig plass i den nær-radio misjonen støtter i Canar. Men de bør bli gjenstand for en minst like kritisk vurdering som den misjonen har fått av evalueringgruppen. Også folkebevegelser kan romme strukturer og representere holdninger som hindrer utvikling. Vi beklager at disse bevegelsne både muntlig og i rapporten er forespeilet NORAD-støtte og muligheten til å overta enkelte av misjonens institusjoner før en slik analyse er gjennomført.